

[Bækgaard.]

forud for den var der ikke saa lidt Forhandling om de forskellige Synspunkter, men man naaede da til det Resultat, at de to Former skulde virke jævnsides. Imidlertid viste Erfaringerne, at de to Former ikke for de jordsøgende tilbød sig under helt lige Vilkaar. Derfor har der senere staaet adskillige Kampe om, hvorvidt man særlig skulde favorisere den ene eller den anden Form eller stille dem lige. Vore Bestræbelser gik navnlig ud paa, at disse to Brugsformer i saa vid Udstrækning som muligt skulde stilles lige for dem, der skulde benytte dem, og det er ikke et Resultat, der er opnaaet ved Kanslergade-Forliget. Kampen var dengang udkæmpet; i saa høj Grad som muligt var de to Brugsformer stillet lige, og det blev naaet ikke mindst ved den Indsats, der blev gjort fra vor Side. Jeg synes ikke, der er synderlig Grund for det ærede Medlem til at fremhæve det saa stærkt; at vi ændrede vort Synspunkt ved Kanslergade-Forliget, kan jeg absolut ikke anerkende, det stemmer ikke med Virkeligheden.

Den højtærede Minister udtalte, at de, som har faaet Brug efter 4. Oktober-Loven, har kunnet klare Vanskelighederne bedst. Jeg ved ikke, om det er Tilfældet. Efter de Oplysninger, der fremkom, da vi stod over for en Ændring af Formen for Betaling af Afgifterne, var der procentvis omtrent lige mange i de to Grupper, der var bagefter med deres Ydelser, og navnlig efter at vi har faaet gennemført Loven om den konjunkturbestemte Rente, er der jo i Grunden ikke nogen Forskel i Vilkaarene. Jeg tror derfor ikke, der er nogen Grund til at fremhæve, at den ene Gruppe har klarat Vanskelighederne bedst; det stiller sig vistnok nogenlunde ens.

Med disse Ord skal jeg igen anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Kr. Johansen: Den ærede Ordfører for Det konservative Folkeparti (Lehwald) fremhævede meget stærkt, at de Brug, der skulde oprettes, endelig ikke maatte blive for smaa, og stillede næsten Krav om, at der skulde være en højere Mindstegrænse for de Jordarealer, der anvendes til saadanne Brug. Nu tror jeg, man kan indrømme, at efter de første Love af 1899, 1904 o. s. v. var det for smaa Brug, der blev oprettet, men man kan vist med lige saa stor Ret sige, at i Øjeblikket er Størrelsen nærmest tilfredsstillende. Man er kommet op til den Grænse, hvor en Familie faar et Jordtilliggende saa

stort, som den er i Stand til at passe ved egen Hjælp. Det maa sikkert i al Almindelighed være Grænsen, hvor der skal være Tale om Husmandsbrug, og det er sikkert ogsaa tilfredsstillende for de Mennesker, der skal overtage saadanne Brug.

Derimod er det, som jeg sagde før, rigtigt, at efter de første Love var det for smaa Brug, der blev oprettet. Ogsaa dengang stod der Strid om Størrelsen, og Striden stod dengang paa det Grundlag, at det Parti, som havde Flertallet i det daværende Landsting — det var et Parti, der kaldtes Højre —, hele Tiden modsatte sig, at Brugene i det hele taget blev større, hele Tiden samlede i Kravet om, at det endelig skulde være smaa Brug — af mange Grunde, bl. a. af den Grund, at man derigennem sikrede det større Landbrug en vis Arbejdskraft, som de ellers var bange for at miste. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem vil vedgaa Arv og Gæld fra det daværende Højre, men det er interessant at lægge Mærke til Forandringen. Dengang var det Højre, der sagde smaa Brug, nu er det Det konservative Folkeparti, der siger: Vi maa endelig passe paa, at Brugene ikke bliver for smaa; de skulde helst være endnu større, end der allerede er Tale om.

Lehwald: Den højtærede Undervisningsminister har ganske Ret i den Betragtning, at det gælder om at holde Ungdommen tilbage paa Landet, det kan jeg fuldt ud tiltræde; men det kan ikke nytte at faa dem tilbage til Brug, der ikke giver dem Eksistensmuligheder. Derfor mener jeg, at Brugene ikke bør være for smaa, og jeg er glad ved den Tilslutning, som den højtærede Undervisningsminister gav mig, at der var noget rigtigt i mine Udtalelser, og at disse ogsaa har faaet Bekræftelse fra flere andre Ordførere. Jeg nærer derfor Haab om, at de Udtalelser, jeg her har fremsat, alligevel vil komme til Overvejelse i Landbrugsministeriet ved Administrationen af Loven.

Det ærede 11te Medlem for 6te Kreds (Kr. Johansen) udtalte, at Størrelsen nu var tilfredsstillende, fordi den var en saadan, at Brugene kunde drives ved Familiens egen Hjælp. Jeg skulde tro, at en arbejdsom Familie kunde drive langt større Brug ved egen Hjælp end Brug paa 10—12 Tdr. Land, særlig naar Arbejdet med forædlede Landbrugsprodukter bliver mindre, efterhaanden som Produktionen gaar ned.

Det samme ærede Medlem udtalte, at Højre tidligere havde holdt paa smaa